5de Jaargang. Curaçao den 10n November 1888. N° 254

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI. N° 129.
UITSLUITENDE AGENTEN VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.
C. LEUCHS & Co
17, BARRETT'S GROVE, LONDEN.

E Corant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl, 050, cada regel mas fl. 0,07½.

Een treffende redevoering.

—o—

Wel mag het woord treffend heeten, dat de groote Opperpriester Paus Leo XIII onlangs tot een aantal Italiaansche geestelijken en seminaristen bij dezer pelgrimstocht naar Rome gesproken heeft. Het werpt een helder licht over de phase, waarin de Romeinsche questie nu verkeert.

Wij laten het hier volgen.

„ Weest welkom, geliefde zonen, gij, die heden voor Ons de geestelijkheid en de ontkiemende hoop der Italiaansche kerken vertegenwoordigt. — De edele en verheven gevoelens, die gij, heer kardinaal, zooëven uit naam van allen uitdruktet, uwe talrijke opkomst en het doel, dat gij u voorsteldet: om Gode dank te zeggen voor Ons jubeljaar, zijn voor ons even zoovele redenen tot levendige blijdschap en algeheele voldoening. Wij kennen de toewijding der Italiaansche geestelijkheid jegens den Paus en de volkomen eenheid, die tusschen deze geestelijkheid, hare bisschoppen en den Apostolischen Stoel heerscht.

En Wij, op onze beurt, Wij koesteren een gansch bijzondere belangstelling en genegenheid jegens deze geestelijkheid. Wij hebben haar steeds van de innigste zorg blijk gegeven, opdat zij waardig beantwoorde aan hare verheven zending door overvloedige verspreiding van de leer des heils, door een onberispelijk leven, door haar zielenijver, door den geest der edelmoedigste opoffering. Ook verlangen Wij vurig, dat zij zich dagelijks meer en meer verrijke en versiere met de schitterendste deugden, en dat zij hare bediening geheel wijde aan het welzijn van het Italiaansche volk, door het in zijne plichten te onderwijzen, door zijne zeden te hervormen en het op te leiden in de heilzame uitoefening van den godsdienst.

Maar behalve deze plichten rust op haar een andere niet minder ernstige in den bitteren strijd, dien de Kerk ten huidigen dage doorstaat, nl. die van voortdurend ten aanschouwe van allen aan dezen H. Stoel toegewijd te zijn en zulks te toonen, en naar haar beste vermogen de geheiligde rechten ervan te verdedigen. Het is Onze bedoeling, heden bijzonderlijk op dit punt te drukken, en Wij willen dat het de voornaamste onderrichting zij, die Wij u bij zulk eene plechtige gelegenheid als deze geven.

Het is geen uwer, geliefde zonen, onbekend, door hoeveel kunstgrepen men thans tracht, de denkwijze van het Italiaansche volk omtrent den tegenwoordigen toestand van het Pausschap te vervalschen, en door welke middelen men zelfs de meest handtastelijke waarheden tracht te verduisteren. — Men zegt inderdaad zelfs voortdurend aan het volk, dat den Paus te Rome een groote en volle vrijheid is gelaten, en dat zijn gezag en zijn persoon er worden geëerbiedigd. Maar de gansche wereld weet en ziet, tot welk een onwaardigen en onduldbaren toestand hij gebracht is: op genade overgeleverd en in de macht van een ander, blootgesteld aan de beleedigingen en de beschimping van het gepeupel. Men durft daarenboven beweren, dat 's Pausen eischen worden ingeblazen door den geest van eerzuchtige belustheid op wereldsche grootheid. Door de zaak aldus te verdraaien en te verkleinen, vleit men zich, de eenvoudige lieden gemakkelijker te misleiden. Maar onze inzichten reiken veel hooger, want voorwaar, hier staat de groote zaak van de vrijheid en onafhankelijkheid der Kerk op het spel. — Gij voor u, geliefde zonen, wordt niet moede, opdat uw voorbeeld den anderen ook ter onderrichting strekke, luide te herhalen, dat de opperste macht, waarmede de Opperpriester door de Goddelijke beschikking is bekleed, uitteraard aan geen enkele aardsche macht onderworpen zijn kan, en dat de Paus, om waarlijk vrij en onafhankelijk te zijn, ten minste in de tegenwoordige orde der Voorzienigheid, eene wezenlijke souvereiniteit moet bezitten; dat deze souvereiniteit inderdaad langs wonderlijke wegen te zijnen gunste door de Voorzienigheid zelve is ingesteld, voorbereid, samengesteld en vervolgens gedurende lange eeuwen tot op onze dagen, te midden der meest verscheiden en tegenstrijdige wisselvalligheden bewaard. Dit wonderbaarlijk plan der Voorzienigheid heeft altijd op eene bijzondere wijze uitgeschenen over Rome, dat, als den voortdurenden zetel van Christus' Stedehouder uitverkoren, den Paus voor het oog der geheele wereld de zekerste en klaarste voorwaarden van vrijheid moest aanbieden. Ook is geene souvereiniteit ter wereld wettiger geweest in haren oorsprong, grootscher en eerwaardiger door haar doel, langer in haren duur dan de Pauselijke souvereiniteit. De tegenstanders van deze souvereiniteit zijn altijd de vijanden en vervolgers van de Kerk geweest, en het is eenieder duidelijk bekend, dat de krijg, dien men haar gedurende de laatste tijden heeft aangedaan, voornamelijk het werk is geweest der tegen de Kerk saamgezworen secten.

Dat dus niemand onder de Katholieken zich late bedriegen of misleiden. Rechten, die zoo heilig zijn, op zulke soliede grondslagen rusten, zooveel wederwaardigheden hebben overleefd en met de grootste belangen, met de levensbelangen der Kerk en der maatschappij verband houden, kunnen gedurende eenigen tijd miskend en overtreden worden, maar altijd gekrenkt en met de voeten getreden zouden zij niet kunnen voortbestaan. Het is waar, dat vaak gelukkige gebeurtenissen, gunsten en de steun der machtigen aan onze vijanden algeheele gerustheid en voldoening schijnen te geven, maar de loop der menschelijke zaken is altijd in de handen der Voorzienigheid Gods, welke dien naar willekeur verandert en richt, terwijl Hij alles steeds tot meerdere eer van Zijn Naam en tot heil Zijner Kerk aanwendt.

Aan de oude beschuldiging, welke Wij dikwerf en duidelijk ontzenuwd hebben, namelijk, dat Wij door de rechten van den Apostolischen Stoel op te eischen, Ons den vijand van Italië's welzijn toonen, kan niet de minste waarde worden gehecht. Wij zeggen integendeel, dat Wij door voor die heilige en onschendbare rechten erkenning te vragen, wel verre van Ons Italië's vijand te toonen, slechts zijn waar welzijn beoogen, daar Wij alleen datgene verlangen, wat aan de natie eene blijvende rust en den gewetens een zekeren vrede kan geven.

Ten slotte, weten Wij niet goed, met welk doel men onlangs zeide, dat uit het Vaticaan nooit een vriendelijk woord tot Italië komt. Ook dit is een ijdele en dwaze beschuldiging. Uit het Vaticaan klonk een vriendelijk woord, wanneer wij bij menige gelegenheid aan Italië de grootheden en de onnoemelijke weldaden in herinnering brachten, welke voor hetzelve zijn voortgevloeid uit de Kerk en het Romeinsch Pontificaat. Uit het Vaticaan kwam een vriendelijk woord, toen Wij Italië inprentten, de roemrijke overleveringen zijner voorvaderen met de uiterste zorg te bewaren en getrouwelijk na te volgen. Uit het Vaticaan ging een vriendelijk woord, toen wij Italië's aandacht intijds vestigden op de betreurenswaardige en onvermijdelijke rampen, waarvan de noodlottige oorzaak zou blijken te liggen in den onridderlijken strijd, welke enkel en alleen uit sectarischen haat tegen de Goddelijke instelling van het Pausschap werd aangebonden. En toen Wij, door den plicht genoodzaakt, de stem verhieven tegen de wetten en de handelingen, welke niet anders dan ten nadeele van den godsdienst

---

FEUILLETON.

DOS AMIGOE.

II. CONSCIENCE.

—o—

(*Siguimentoe.*)

Como si é no por a para riba su pia mas, e jonkman a tene lomba di stoel i é kier a sinta; ma su pianan a coeminsa tembla i el a cai manera foi djé riba e stoel, mientras su cara a bira paars i su wowonan tabata drai den su cabez.

Corriendo cerca djé, e dokter a cohe su pols i el a puntré:

"¿Kiko bo tin? Bo ta sinti maloe?"

"Hamber.... mi ta moeri di hamber?" — e jonkman a responde; i ora el a mira, koe e dokter kier a cohe un klok riba mesa pa jama un criá, el a haci un esfuerzo grandi i el a hisa su manoenan rogando na laria.

"Mi ta comprende bo," dokter Christiaans dici. "No tene miedoe, mi ta bini unbe."

I el a sali for di kamber.

Un momentoe atras el a bini coe un bottel bao di su braza i un tajó na su manoe.

El a basja un glas di binja koe el a pone na boca di e jonkman. E pober-aki, dominá pa boz di su stoma, tabata guli e binja coe golosería. E mes ora hende por a mira koe su wowonan a haja bida atrobe, i é tabata papia algun palabra di profundo gratitud; ma e dokter no a doené tempoe p'é papia su sintimentoe i el a trece p'é un botram coe pida carni frioe, bisando;

"Keda ketoe, i come poco promé; despues nos lo papia. No tene miedoe koe nan lo teude nos ó sorprende nos; mi a ordena mi criá, di no laga ningun hende bini cerca mi, mientras bo ta aki. Si ta posibel, mi kier consola bo i juda bo. Pa recompensa mi ta pidi bo koe bo sea franco i sincero coe mi........ ¿Ta hopi dia koe bo no a come?"

"Ta tres dia i tres anochi caba, koe mi no a come sino jerba i raiz di paloe," — e jonkman dici....

"Awor ta basta. ¿Com bo ta sinti?"

"Enteramente reponé i fortificá, senjor. Mi ta suntji bo manoe bienhechor.... i siu embargo mi no sabi, koe morto di hamber lo no tabata un fortuna pa mi. Si, si, asina lo mi tabata salbá di un desgracia terribel, i Dios lo a pordona mi mi propio morto aja-riba."

"¿Bo propio morto?" e dokter a repeti coe spantoe. "¿I si mi juda bo? Necesidad di placa a lastra bo te na crimen. ¿Si mi doena bo e placa-ai?"

"Imposibel, imposibel!" e jonkman a exclama i el a laga su cabez cai riba su pechoe.

"Esai nos lo mira. Coeminsa koe splicá mi, kende bo ta i den ki circunstancia mi por a salba bida di bo mama, á lo menos manera bo ta pretende."

Despues di a corda un momentoe, manera un hende na duda, e jonkman a coeminsa conta lo ke ta sigui, premé coe un boz debil, ma poco-poco coe mas i mas ansja:

"Mi jama Willem Hoofs i mi ta biba na Elsena. Mi tata ta un verfdó. Mi ta su único jioe, i é tabata stima mi masjá. Su sonjo tabata di haci mi un trahadó di promé. P'esai foi chikitoe caba, el a busca di sinja mi e poco koe é tabata sabi di pintura; despues lo mi a bai te hasta na academia pa caba mi estudio.

"Desgraciadamente, tempoe mi tabatin sjete anja, mi papa a bin haja maloe di pechoe. Di dia i anochi mi mama tabata cuidá na su cama di enfermedad; i esai a dura hopi luna. Pa por a haci gastoenan di toer dia den cas i pa paga dokter i botica, mi mama tabatin traha, koe é por a pèrdè su bista. Su fisji tabata traha franja di seda, i si é tabatin trabao, é por a gana basta toer dia. Ma enfermedad largoe di mi papa a haci koe gaanamentoe di mi mama no tabata basta, te koe algun siman promé koe su morto, nos mester a bende ó hipoteca toer loke tabatin algun balor: meubel, panja...... toer cos, menos un holosji di oro, koe di tata na jioe a keda wardá coe un sorto di celo religioso, manera un prenda di familia.

"Apenas mi a caba di dera mi papa, mi mama, debilitá pa tantoe molestia i sufrimentoe, a cai maloe na cama. Den poco dia el a bira asina bieuw i asina flacoe, koe mi no por a miré sino coe ansja i coe lágrima na mi wowo. — Afortunadamente koe, como mucha, mi no tabata sabi ainda kiko ta morto; sino ta sigur koe mi a mira e tempoe-ai sufrimentoe, miseria, basta pa caba coe mi.

"Un bisinja, koe pa amor tabata cuida mi mama, tabata pretende diferente be, koe ningun otro hende sino solamente bon dokter di Elsena por a cura mi mama; ma nos no tabatin nada mas pa paga un dokter, i, si no tabata, koe nos por a haja pam fia ainda cerca un panadero conocí, hasta di hamber nos lo a moeri.

"Mi mama, koe tabata corda muchoe riba mi porvenir, a resolve, despues di muchoe meditacion, di sacrifica e holosji di oro di mi papa pa paga un dokter nobo. E bisinja a manda jama dokter Christiaans, koe a bini e mes dia. Coe su palabra dusji i amistosonan el a doena mi mama speranza di cura. El a ripara, koe miseria tabata reina den nos cas i koe nos no por a cumpra loke tabata necesario pa restablece forza di e enferma. For di e dia-ai tabata bini toer dia un criá di e dokter i é tabata trece alimento di mas escogí pa nos: algun be sopi, otro be un mitar galinja, semper companjá coe algun cos dusji. Ki ora koe mi mama a manifesta su miedoe, koe nunca lo é por a jega na paga e bon dokter pa e coeminda dusjinan-ai, e bon

en de Kerk in Italië konden strekken, ook toen was het een vriendelijk woord, omdat het ten doel had, Italië als een kostbaren schat de zuivere en ongeschonden bewaring van het aloude geloof te verzekeren.

Doch welke is daarentegen de houding, welke de tegenpartij ten Onzen opzichte aanneemt? Het zij voldoende, zonder over het verleden te spreken, voor Ons aan het woord te laten het nieuwe strafwetboek, waarover gediscussiëerd wordt, benevens de nieuwe vervolgingswetten, welke men dreigt ten uitvoer te brengen, met het doel, om de werking der Kerk meer en meer te belemmeren en haar heilzamen invloed op de school en op elke instelling der burgerlijke maatschappij steeds meer te verlammen. Welnu! terwijl Wij, en met Ons de gewijde herders en de geloovigen, aan zulke zware beproevingen ten prooi, van den eenen kant met Gods hulp nooit in onze plichten zullen te kort schieten, zullen Wij van den anderen kant niet ophouden Onze gebeden met meer vurigheid nog tot den Allerhoogste te stieren, opdat Hij, voor Italië's welzijn, en voor het heil van Onze vijanden zelve, de grootheid Zijner barmhartigheid niet drale te toonen.

Wat u betreft, dierbare zonen, houdt deze gevoelens steeds bij u levendig: en brengt met die gevoelens ook in uwe streken den geheel bijzonderen zegen over, welken Wij uit het diepst van Ons hart en als onderpand der hemelsche gunsten verleenen aan u allen die hier tegenwoordig zijt, aan de geestelijkheid, aan de voor het heiligdom bestemde jeugd, en aan geheel het Italiaansche volk."

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

— Bij Gouvernements-beschikking is de Heer *J. E. C. Seiler* benoemd tot ambtenaar van recherche op het eiland Bonaire; — zijn bij het Openbaar Onderwijs op dit eiland benoemd: tot onderwijzer 1e klasse (Leeraar), de Heer *F. Agterberg*, onderwijzer 2e klasse; tot onderwijzer 2e. klasse, de heer *M. A. Schotman*, onderwijzer 3e. klasse en de heer *J. Th. Laverman*, onderwijzer te Harlingen, tot onderwijzer 1ste. klasse (Leeraar).

— Verleden Maandag is een timmerman, bij het overvaren van de Willemstad naar de Overzijde, in de pont, waarin hij zich met nog andere menschen bevond, ten gevolge van een aderbreuk plotseling doodgebleven.

— Reeds eenige dagen geleden vielen er 's avonds steenen op sommige plaatsen in de Willemstad, zonder dat men er achter kon komen, wie zich aan zulke buitensporige baldadigheid schuldig maakten. Verleden Woensdag- en Donderdagavond echter geleek het een waar bombardement. In een paar huizen in de Heerenstraat regende het letterlijk steenen, plavuizen en glasscherven. De toegestroomde menigte kon niet bespeuren, van waar de projectielen kwamen. Evenmin gelukte dit der politie, die zich naar het tooneel der wanordelijkheid had begeven. Nog steeds doet de politie ijverig onderzoek. Een paar verdachte personen zijn in bewaring.

BUITENLAND.

Italie. — Dezer dagen ontving Z. H. honderd vijftig katholieke Fransche rechtsgeleerden. In antwoord op hun adres weidde de Heilige Vader over de Romeinsche quaestie uit, vooral uit het oogpunt van het internationaal recht. Opnieuw verzekerde hij dat hij niets kan laten afdingen op de rechten der Kerk en op zijn wereldlijke souvereiniteit, en spoorde de rechtsgeleerden ten slotte aan, ijverig voort te gaan met die rechten uit rechtsgeleerd oogpunt te verdedigen.

De katholieke Fransche rechtsgeleerden zullen in hun land gelegenheid genoeg vinden, om zich van die opdracht te kwijten. De regeering der republiek toch neemt het met de rechten der Kerk niet bijzonder nauw, al acht zij het raadzaam voor de leus een vredelievende houding tegenover den H. Stoel aan te nemen. De begrootingscommissie had — moet men weten — 10.000 franks van het budget voor Eeredienst geschrapt. De besnoeiing raakte de bezoldigingen van aartsbisschoppen en bisschoppen.

De minister van Eeredienst en Justitie, de heer Ferrouillet, vond het noodig de commisie hierover eens te gaan spreken: 10.000 franks zoo maar van de begrooting voor Eeredienst te schrappen, vond hij, naar het schijnt, wel wat kras. Al aanstonds gaf hij haar echter de verzekering, dat zij volstrekt niet gehandeld had in strijd met de „onveranderlijk anti-clericale gevoelens van het kabinet."

„De regeering," vervolgde hij, „gaat voort de betrekkingen tusschen Kerk en Staat te bestudeeren: maar de weigering van het bewuste erediet zou de opzegging zijn van het concordaat, hetgeen zonder voorbereidende wet niet doenlijk is. Daarenboven is het noodig ten opzichte van het Vaticaan een vredelievende houding aan te nemen."

Die ministerieele verklaringen misten haar werking niet, en de heer Rouvier, rapporteur der begrootingscommissie haastte zich te verzekeren dat alleen (!) financieele redenen haar tot de bewuste besnoeiing geleid hadden en de commissie meende, dat het de regeering niet verhinderen zou de bisschoppelijke bezoldiging te verzekeren.

Als dat het geval was, hernam de minister, daardoor onmiddellijk gerustgesteld, zou hij zich tegen de aldus gerechtvaardigde schrapping der 10.000 franks niet meer verzetten. Inderdaad, de portefeuille van Eeredienst, met die van Justitie vereenigd, bevindt zich in goede handen.

—De H. Vader heeft 300,000 franks bijgedragen ter ondersteuning van Kardinaal Lavigerie's beweging tegen den slavenhandel in Afrika.

— Keizer Wilhelm van Duitschland heeft den slachtoffers te Potenza een milde gift doen toekomen. Aldus, wordt beweerd, wint de Keizer de Italianen voor zich.

Frankrijk. — Te Rijssel zal van 27 November tot 2 December een groot Katholieken-congres plaats hebben.

—Generaal Boulanger heeft in de *Intransigeant* een oordeel geveld over het vreemdelingen-decreet van Floquet. Hij noemt het eene „onbeschrijfelijk groote onhandigheid" van het ministerie om juist vóór de wereldtentoonstelling den vreemdelingen het verblijf in Frankrijk te bemoeilijken.

„De fouten van den heer Floquet," zoo besluit de generaal, „zijn daardoor weer met een buitengewoon grooten *blunder* vermeerderd."

— In eene zitting van den Ministerraad heeft president Carnot het wetsontwerp op buitenlandsche belastingen goedgekeurd. Dit ontwerp besprekende, deelt de Engelsche pers als hare meening mede, dat het het aantal vijanden van Floquet vermeerderen zal.

— Blijkens mededeeling van de Marine-begrootingscommissie, hebben eenige afgevaardigden het bedrag, bestemd om de kusten te versterken, verworpen.

— De commissie, belast met het onderzoek van het ontwerp ter herziening der Constitutie, heeft het met 6 stemmen tegen 1 aangenomen.

— De Minister van Koophandel bevestigt, dat de kosten van de te houden tentoonstelling minder zullen zijn dan van die, welke in 1878 is gehouden.

— De toren van Eiffel zal in Januari a. s. voltooid zijn

— De Kamer van Afgevaardigden heeft besloten het lid Gilly, afgevaardigde voor Gard, gerechtelijk te vervolgen wegens belastering der leden van de begrootings-commissie, die hij van plichtschending beschuldigd en nieuwe Wilson's genoemd heeft.

— Te Campagne, departement Aveyron, had eene ontploffing in de mijnen plaats, waarbij 80 personen het leven verloren hebben.

—De regeering heeft den redacteur van het dagblad *L'Alarme* in hechtenis laten nemen, wegens verspreiding van caricatures, die het leger belachelijk maken om generaal Boulanger te prijzen.

Duitschland. — Uit de eerst den 8 Oct. plaats gehad hebbende officiëele inbeslagneming van het October-nummer der *Deutsche Rundschau* blijkt, dat thans het gerechtelijk voorloopig onderzoek afgeloopen en op grond daarvan tot eene formeele aanklacht tegen Geffcken wegens een strafbare handeling besloten is.

Julius Rodenberg, de uitgever der *Rundschau*, heeft zich ter beschikking der justitie gesteld.

— Te Kaiserslautern, Georgswald en Rheinbruck zijn door de Katholieken manifestaties gehouden ten gunste van het herstel der tijdelijke macht des Pausen.

— Onder voorzitterschap van den aartsbisschop van Keulen is aldaar eene vergadering van aanzienlijke ingezetenen gehouden tot het vestigen van een anti-slavernijbond.

— De regeering heeft last gegeven tot het aanbouwen van verscheidene gepantserde oorlogsschepen.

— Het voorgenomen huwelijk tusschen prins Alexander van Battenberg met prinses Victoria gaat niet door.

Belgie. — De vergadering van Belgische Katholieken te Leuven, beraamd met het doel om te protesteeren tegen het schandelijk strafwetboek van Crispi, heeft nog niet plaats gehad. Zij heeft echter een grooten stoot gekregen van hare tegenstanders zelven. Bevreesd door het algemeen protest, dat de Katholieken der geheele wereld zullen verheffen, zijn de Belgische liberalen hunnen geloovigen landgenooten willen vóór wezen. Zij roepen wel, dat de Katholieken het recht niet hebben zich in eene „buitenlandsche" quaestie te mengen, maar hebben eene vergadering belegd om zelven te verrichten, wat zij anderen zouden willen verbieden. De te Luik vergaderde vrijdenkers hebben het in hunne eerste zitting noodig geacht, het volgend besluit te nemen, waarvan zij onmiddelijk langs telegrafischen weg aan Crispi kennis gaven:

„Het jaarlijks plaats vindend congres der Belgische vrijdenkers zendt de Italiaansche regeering zijne gelukwenschen met hare energieke houding tegenover de onwettige eischen omtrent de wereldlijke macht des Pausdoms."

Hierop heeft de heer Crispi zijnen noordelijken geestverwanten het volgende telegram teruggezonden:

„Te Napels zijnde, ontving ik te laat uwe dépêche. De gelukwensch van het vrijdenkers-congres is van zooveel te grooter beteekenis, omdat hij volgt op de clericale betoogingen tot herstel der wereldlijke macht van den Paus, welke de laatste uiting is van het leenstelsel, terwijl de theocratie niet alleen beteekent de slavernij van een volk, dat genoodzaakt wordt zich onder de wapenen van vreemdelingen te krommen, maar ook de slavernij der menschelijke gedachte. Door bezit te nemen van Rome, waar het op grond van het recht der volken aan-

---

dokter tabata responde semper hariendo: "Nos ta gana riba enfermedad; bira bon numa, despues lo nos papia di esai." ¿Bo no ta corda toer esai?"

Dokter Cristiaans a sagudi cabes.

"¿No? Bo ta lubida bondad koe bo mes a haci?" — e jonkman a puntra stranjá: "Dios lo nó lubida nan!"

"Mi a juda mas hende den circunstancia asina tristoe .... ¿I bo mama a bira bon?"

"Si, dokter; bo a bini un dia koe mi mama tabata sinta caba i pruba, koe lo é por a traha poco franja. Bo a toema su pols i bo a exclama contentoe: "pabien, senjora, nos a vence bo enfermedad; bo ta salbá!" Mi mama a cai na roedja bo dilanti i mi banda di dje; coe lágrima di felicidad i di gratitud na wowo, nos toer dos a bendiciona bo como un ángel di salbacion, koe den nos miseria, a ......Pordonami dokter; recuerdo di bo bondad, recuerdo di e tempoe di sufrimentoe, ma di inocencia, ta conmove mi ainda asina profundamente, koe casi mi no por papia mas."

E dokter tampoco no a papia nada; palabranan di e jonkman a jega na su coerazon, i na silencio el a hisa bista na cieloe, manera pa gradici Dios, koe a permitié haci algun bon obra den su bida.

"No ta toer coe ainda," — e jonkman a sigui despues di un momentoe. "Mi mama a manifesta e dokter su pena, koe lo é no por a pagué manera mester pa su molestia i percuracionnan. Bien é tabata mira, mi mama a bisé, koe nos tabata masjá pober; ma é tabatin un obheto di algun balor. Coe n'e palabranan-ai mi mama a ofrecé e holosji di oro di mi papa. — ¿ Kiko e homber noble a haci? El a repeti, koe nos no tabata debe nada, el a debolbe e holosji i el a pone un placa di oro den mi mama su manoe pa sigui judé, te ora lo é por a bolbe traha...... Bo a bai for di nos cas, dokter, i for di e dia-ai nos no a mira bo mas; ma den e cas, caminda bo a corre coe morto i hamber manera un enviado di cieloe,— den 'e cas-aja un mama a sinja su jioe, com é mester a corda un bienhechor den su oracion......"

"Si, si, mi ta corda algo di e holosji i di e bon mohé coe su jioe:" — e dokter a interrumpi e jonkman — "i e koe ta bo, ... abo, koe ajera-nochi a lamta un cuchioe contra mi."

E jonkman a laga su cabez cai.

"Pordon!" — é dici — "mi tabatin caintura, mi tabata loco, mi no tabata sabi kiko mi tabata haci. Dios a salba mi di comete asina un crimen."

"¿ Ma kiko por a lastra bo na asina un crimen?" — e dokter a puntré — "Conta mi sin reparo; convence mi, koe ta un desgracia, i no bo bolontad a hiba na rand di un precipicio asina hundoe, i, si ta posibel, é, koe a salba un mama, lo salba su jioe tambe coe mas tantoe alegria."

"Mi ta más gradicidoe na bo koe mi por bisa," — e jonkman a responde — "ma mi no ta spera ningun salbacion."

"Bam, laga mi tende. Un desgracia, un desgracia grandi a pasa bo, ¿no ta asina bo a bisa?"

"Lo mi percura di ta asina corticoe posibel dokter."

"No, no, mi kier sabi toer particularidad. Bo ta inspira mi un interes profundo. Un jonkman, koe ta stima su mama, manera bo, i koe ta educá manera bo coe birtud di gratitud den su coerazon, no por bira un crimenal manera cualke otro hende. Papia anto, i no tene miedoe koe bo conversacion lo bira muchoé largoe."

"Manera bo kier, dokter," — e jonkman a responde — "mi ta sigui historia di mi bida humilde anto, caminda mi a stop un momentoe pasá. — Mi bon mama a bira enteramente bon. Trabando di dia i anochi, zitando pam for di su boca é tabata busca di cumpli sonjo di mi tata difuntoe. El a pone mi na un school i despues mi a bai na academia di pintura.

"Promé koe mi a caba mi educacion, bista di mi mama a bira zwak poco-poco, te koe é mester a laga su trabao para, si é no kier a perde su bista completamente.

"E ora-ai tá mi mester a toemá nos mantencion pa mi cuenta. Mi a sali for di school, i mi tabata haci toer mi esfuerzo pa gana algun placa. Na principio nos tabata sufri pobreza, hopi be nos tabatin hamber; ma nos amor infinito pa otro tabata pa nos un fuente di animacion i di consuelo.

"Mi a cumpli binti-tres anja. Mi ta klerk-pintadó cerca un architekt na Brussel. Mi ganamentoe ta poco; — ma nos ta biba coe muchoe economia. Den henter un anja, ni un dia mi no ta bai na ningun lugá di gasta placa; ora mi no tabata na mi kantoor, mi tabata sinta traha banda di mi mama pa mi sigui mi estudio ó pa mi gana algo mas cerca mi salario. E existencia, e bida ketoe tabata basta pa nos toer dos su felicidad; e amor, koe nos un tabatin pa otro, tabata haci nos alma ricoe. O, kere mi, dokter, den mi bista é ta un ser celestial, algo sagradoe e mohé humilde-ai, kende su henter bida ta un cadena di sacrficio, i koe no tabatin miedoe ni di bira ciegoe, pa paga educacion di su jioe."

"Bo tin razon di stimé asina tantoe," — e dokter dici, secando un lágrima for di su wowo. —„Bo mama ta un mohé digna. O, birtud scondénan ta semper esnan di mas elevá."

"Awor mi ta bai splica bo, dokter" — e jonkman a sigui bisa — "ki desgracia, ki error culpable a destrui toer e felicidad dusji-ai di ripiente i, hundi mi i mi mama den un precipicio di sufrimentoe i di berguenza."

spraak op had, heeft Italië het eind-doel verwezenlijkt, waarop sedert de zestiende eeuw alle groote omwentelingen der Europeesche volken gericht zijn geweest.

CRISPI."

Onnoodig voorzeker is het, verder uit te weiden omtrent dit kenmerkend voorval. Men wil thans van liberale zijde verzekeren, dat de Katholieke Belgen hun plan tot vergadering te Leuven zullen opgeven, op grond „dat deze aan de regeering groote moeilijkheden zou kunnen berokkenen en schadelijke gevolgen voor het land hebben." Merkwaardig is het, dat het *Journal de Bruxelles* zijne meening niet te kennen geeft, doch de artikelen overneemt van de weinige Katholiek gekleurde bladen, die zulk eene betooging ontijdig en onstaatkundig achten.

Maar de Belgische Katholieken, de overgroote meerderheid in den lande, zullen zich niet laten ontmoedigen, al zou de regeering, wat wij intusschen niet verwachten, in deze den liberalen naar de oogen zien.

De laatste berichten geven de zekerheid dat dit Congres weldra zal plaats hebben.

Spanje. — De minister van Koloniën heeft eene vergadering van Conservatieven bijgewoond.

— Het onderzoek der wanordelijkheden, die bij de aankomst van Cánovas del Castillo te Saragossa plaats gegrepen hadden, is afgeloopen: vijftien personen werden in hechtenis genomen. De fiskaal beschouwt het gebeurde als wanbedrijven, dewijl de manifestaties strijdig waren met de wet.

— De Infanta Eulalia is van een zoon bevallen.

Engeland.— De werkstaking der mijnwerkers in de noordelijke graafschappen is geëindigd. De mijneigenaars hebben hunne voorwaarden aangenomen.

— Engeland stelt aan de andere Mogendheden een onderlinge overeenkomst voor, ter onderdrukking van den slavenhandel. Elk land behoudt zijne onafhankelijkheid van handelen.

Duitschland dringt er op aan om die overeenkomst tot stand te brengen.

— In het *Times*-Parnell-geding zijn eenige door den rechter onderzochte brieven als echt erkend geworden. In eene der terechtzittingen heeft een getuige een beschuldigde willen dooden, die een aanslag op zijn leven gemaakt heeft. Men verzekert, dat Gladstone en Harcourt het getuigenis van Shea in het geding tegen den *Times* gewraakt hebben.

— Te Birmingham zijn zeven Unionisten en twee partijgangers van Gladstone gekozen. Deze uitslag heeft groote opschudding gewekt onder de unionistische partij.

— Balfour, Secretaris van Ierland, zegt, dat men de Iersche rechtbanken niet van te veel strengheid in hare vonnissen van uitzetting beschuldigen kan, aangezien de rechtbanken van New-York maandelijks meer dan duizend dergelijke gevallen behandelen.

— Gladstone heeft eene redevoering te Birmingham gehouden, waarin hij verklaarde, dat de Iersche quaestie even belangrijk is als eenig Engelsch of Schotsch vraagstuk. Zonder vrede en rust, zal Ierland niet kunnen bestaan, zeide hij, dan wanneer er een einde aan die quaestie mocht komen. Hij heeft ook het incident van den minister-resident te Washington besproken, waarover hij zijn spijt te kennen gaf en drukte het vertrouwen uit dat het geschil spoedig op eene vriendschappelijke wijze vereffend zou worden.

Griekenland. — Den 2n dezer is het 25jarige herstel der monarchie algemeen met groote geestdrift gevierd.

Rusland. — De Russische *Nowosti* bevat drie telegrammen uit vertrouwbare diplomatieke bron, waarin het bestaan wordt besproken van een Engelsch—Italiaansch verdrag, dat het drievoudig verbond gunstig gezind en tegen Frankrijk gericht is. Dat verdrag kan echter nog niet als een verbond worden beschouwd, met het oog op het verzet der liberalen in het Engelsche parlement tegen lord Salisbury's plannen.

— Op zijne reis naar het Zuiden, waarbij de Czarin hem vergezelde, is de Czaar den dood ontsnapt bij eene botsing van treinen, waarbij 20 personen omgekomen en velen verwond zijn. HH. MM. bekwamen eenige kneuzingen. Men schrijft het ongeval aan Nihilisten toe.

Zwitserland. — De Zeereerw. heer professor dr. Schleyer, de uitvinder der Volapük en pastoor te Constanz, ligt op sterven.

Denemarken. — De officiëel bekend geworden toekenning der orde van den Zwarten Adelaar aan prins Waldemar van Denemarken heeft groot opzien gebaard. Dit is de hoogste orde, welke aan vreemdelingen slechts in zeer bijzondere gevallen wordt verleend. Men beschouwt dus deze toekenning als een politieke gebeurtenis. Zij had tegelijkertijd plaats met het schenken van de Adelaar-orde aan den Russischen minister Von Giers en aan den Zweedschen minister Bildt.

N.-Amerika. — Het is bevestigd, dat president Cleveland alle officiëele betrekkingen met den Britschen minister resident te Washington heeft afgebroken, naar aanleiding van de onverschilligheid waarmede Engeland de zaak beschouwt, door zijn vertegenwoordiger niet terug te roepen. De Engelsche pers, ofschoon de onvoorzichtigheid van den minister-resident erkennende, stelt de houding van Cleveland als weinig vriendschappelijk jegens Engeland voor, dat door broederlijke en kinderlijke banden met de Vereenigde Staten vereenigd is.

Ook wordt bevestigd, dat Sir Michel Herbert, zaakgelastigde te Washington, tot minister-resident benoemd zal worden. De houding van Cleveland besprekende, geeft de *Times* den raad om die betrekking onbezet te laten totdat de verkiezingen afgeloopen zijn.

Te Berlijn is men algemeen van gevoelen dat Cleveland den Britschen minister met veel hardheid behandeld heeft.

— Op de Hudson-rivier is een houten stoomveerboot in aanvaring gekomen met het stoomschip *Atlas*, van de Atlas-lijn, waarbij het laatste gezonken is. Gelukkig waren er geen menschenlevens bij te betreuren.

— Generaal Harrison is tot president der Vereenigde Staten gekozen.

Haiti. — De toestand schijnt in deze republiek niet rooskleurig genoemd te kunnen worden.

Den 23n October jl. kwam het oorlogsschip *Toussaint* voor Môle St. Nicolas aan. Voor *Fort St. George* ten anker gekomen eischte het dat generaal Juillet zich aan het gezag van generaal Télémaque zou onderwerpen. Dit werd verworpen. De *Toussaint* begon de stad te bombardeeren, hetgeen door het fort beantwoord werd. De bevolking is naar het binnenland gevlucht. Na de stad gedurende twee uren beschoten te hebben vertrok het oorlogsschip.

St. Marc en Gonaïves zijn geblokkeerd. Jacmel is hetzelfde lot te beurt gevallen. Het stoomschip *Claribel*, van de Atlas-lijn, wilde Gonaïves binnenloopen om te lossen, doch werd met eenige schoten teruggeslagen. *Haytian Republic*, een Amerikaansch stoomschip, dat wapenen en ammunitie voor het Noorden aan boord had, is den 20n. October jl. te Cap-Haïtien aangekomen en nam 250 man en verscheidene partijhoofden aan boord met bestemming naar St. Marc, maar werd door het oorlogsschip *Dessalines* genomen en naar Port-au-Prince gebracht, waar de opstandelingen gevangen werden genomen. Hier trachtte de *Haytian Republic* te ontkomen, doch werd door het vuur van de *Dessalines* tegengehouden. De partij van generaal Télémaque te Cap-Haïtien heeft 8000 rifles en eenige Gattling-kanonnen in haar bezit.

Uit Washington is per telegraaf aan het Amerikaansch oorlogsschip *Boston* last gegeven, om onmiddellijk naar Haiti te vertrekken.

Falsificacion di Historia.

VIII.

Lucha den Papado coe Monarcanan.

(*Fin.*)

Civilización di Europa tambe a recoge fruta di más saludable for di e triunfo di Papa. Na consecuencia di esai, un Protestant: Johannes von Müller ta scirbi, "arte i ciencia a bai adilanti den ciudadnan di Güelfonan, koe a haja nan libertad n'e tempoe-ai, i extende nan beneficio riba henter Europa antigua. Habitantenan di e ciudadnan-ai principalmente a manifesta nan inclinacion na toer lo ke ta boenita, i nan a haci tratoe social toema un forma mas agradable; ta nan tabata mas adilanti koe toer otro ciudadnan den política i den habrimentoe di relacion coe nacion extrangero; ta nan á uni toer costa i toer parti di mundoe coe otro, pa medio di navegacion, na cuai nan a dedica nan coe asina tantoe celo, i sin drama sanger. Nan a trece fábricanan na bida; nan a sinja nos e negocionan di cambio; nos ciudad grandinan ta fabricá segun nan egemplo. Toer esai ta di gradici na Papa Alejandro III. Un cabez supremo tabata necesario: ma un cabez armá por bira terribel coe su triunfo i su derrota por ta perjudicial; corte di Papa tabatin su principio fihonan, manera semper, na Roma; é no tabatin ni heroe, ni staal, ningun arma: su territorio tabata chikitoe i inseguro, ma su reino tabata invencible. Cetronan ta kibra, armanan ta frusa, braza di un heroë ta paraliza; ma lo ke a penetra den spíritu di hende, ta keda eternamente."

"E manera" — asina otro Protestant: Philips ta scirbi — "e manera, koe emperador a reconcilia coe Papa, tabata asina imponente i asina elevá, koe tabata deseo di toer hende, di mira e union sigui reina sin ningun strobamentoe, á lo menos te na morto di e príncipe ricamente dotá, i eminente bao di hopi concepto." Ma, ai!, esai no a sosode. Menos ainda e bárbaro Enrique VI, koe a sigui Federico, tabata e hende propio pa bolbe trece bon entendimiento. Di mas enemigoe contra Santa Silja tabata Federico II, koe tabata bao di tutela di Inocencio III i koe tabatin di gradici toer su dignidad i grandeza na e prelado grandi i noble.

Principalmente Gregorio IX i Inocensio IV tabatin di sufri muchoe di dje. Böhmer, un historiador protestant, ta comparé coe Macchiavelli i Napoleon, i su política coe política di un tirano Oriental, koe no tabatin otro mira koe su interes personal.

E no tabata usa su talento grandinan i su poder, sino pa satisface su pasionnan, principalmente pa satisface su ambicion na domina i pa haci Iglesia maloe asina tantoe koe é tabata por. Ma por fin tabata probá, koe toer molestia, koe el a toema, i toer e mil medionan, koe violencia i manja tabata pone den su manoe, tabata por nada i solamente nan a sirbi pa doena un prueba nobo i grandi, koe, manera un Protestant Leo dici: "*contra Iglesia, hasta tiranonan di mas poderoso no ta sino mucha sin ningun forza.*"

Federico, kende su cabez a carga tres corona un tempoe, a perde por fin su poder grandi i el a moeri na Italia [1250], vencí i abandoná di toer hende.

Coe n'é decadencia di estado cristian di Germania a coeminsa; i principalmente pa su culpa e raza célebre di Hohenstaufnan a sufri un derrota asina lamentable. Su jioe Conrado, koe tabata su imagen bao di toer concepto, a moeri di caintura Italiano, apenas é tabatin 26 anja, i su nieto Conradino mester a paga picá di su antecedientenan bao di hacha di berdugo, den plaza pública na Nápoles.

Leyenda i poesía a adorna fin profundamente triste di e jonkman buenmoso i noble coe su briljo magnífico; ma tambe un falsificacion di historia enemigoe di Iglesia i Papa, kier tira toer esai riba Papado. Asina nan kier koe ta Papa Clemente IV a excita Karel di Anjou, berdugo di Conradino, na comete tal crueldad, bisando é: "*Vita Conradini mors Caroli, mors Conradini vita Caroli* (bida di Conradino ta morto di Karel, morto di Conradino ta bida di Karel), i koe despues Su Santidad a aproba matamentoe di e último di Hohenstaufnan. Ma hasta Friedrich von Raumer ta proba di un manera palpable koe esai ta mentira. Mes tantoe mentira ta tambe lo ke falsificadónan di historia ta conta, koe Papa tabata na bentana di un cas bisinja pa goza di e escena tristoe di kitamentoe di cabez di Conradino. Ta probá, koe den e dianan-ai Papa Clemente no tabata na Nápoles, ma é tabata na Viterbo; asina anto é no tabatin ni sikiera posibilidad di haci lo ke nan ta conta. E. koe verdaderamente a hacié culpable di asina un crueldad, ta Karel di Anjou.

E lucha den Emperador coe Papa, koe a dura cien anja largoe i koe por fin a caba coe triunfo di Santa Silja i destruccion di célebre cas di Hohenstaufnan, ta jen di advertencia serio i les di importancia. E tempoe aja caba, toer hende sensato, koe tabata anhela paz, tabata vivamente convencí koe bienestar di pueblo ta depende principalmente di trahamentoe huntoe di e dos podernan: poder spiritual i poder temporal. Ivo di Chartres ta interpreta esai coe n'e boenita palabranan-aki: "Si hombernan di estado i padernan ta di acuerdo, anto mundoe ta bon gobérná, Iglesia ta florece i é ta produci su frutanan. Si al contrario nan ta bringa coe otro, anto nada lo no bini na bida i empresanan di mas importante lo no tin resultado." Un observacion huicioso, en verdad, koe historia di toer siglo ta afirma i koe principalmente den nos tempoe merece atención di toer hende.

VERSCHEIDENHEDEN.

— Uit het zeemansleven van prins Hendrik van Pruisen, die ons eiland een paar jaren geleden bezocht heeft, verhaalt het *Berl. Tageblatt* het volgende:

De *Olga* lag in de baai voor Kiel in dienst; prins Hendrik had de „wacht op de brug." Niettegenstaande de gure weersgesteldheid beval de prins, dat de manschappen zouden zwemmen. De adelborst, graaf M., veroorloofde zich een tegenwerping te maken en verzocht het bevel in te trekken, daar het water slechts een temperatuur had van vijf graden. Zonder een woord te zeggen, sprong prins Hendrik in volle uniform, van boven af in zee, zwom naar de valreep, klauterde weer aan boord en liep doornat, maar volkomen kalm op den ontstelden graaf M. toe, wien hij glimlachend vroeg: „Had u me iets te zeggen?" „Neen, Uwe Koninklijke Hoogheid," haastte deze zich te antwoorden. De manschappen moesten zwemmen, terwijl prins Hendrik in zijn doornatte uniform de „wacht op de brug" bleef houden, tot het uur van zijn aflossing sloeg.

— —

— Een dame te New-York heeft onlangs met veel praalvertoon haar schoothondje laten begraven op het kerkhof van Wordlawn, waar vele New-Yorksche familiën eigen graven bezitten. Eenige eigenaars van familie-graven verzetten zich tegen zoodanig gebruik van het kerkhof, en een hunner is voornemens, zijn dooden naar elders te laten overbrengen, waar geen doode honden begraven mogen worden.

Een dergelijk geval is in 1879 op het kerkhof van Greenwood voorgekomen, en er was toen zoo hevig verzet, dat het begraven van honden aldaar voorgoed verboden werd.

Het stoffelijk overschot van honden en andere huisdieren in doodkisten te sluiten, is bij de New-Yorkenaars zoo algemeen, dat er in Broadway een winkel is, waar zulke

doodkisten gemaakt en verkocht worden.

—— Men weet dat Keizer Wilhelm II een groot vereerder van uniform is. Als bewijs hiervan strekke de volgende herinnering aan een zijner jongste reizen.

Om zich van Charlottenburg naar Potsdam te begeven, legde hij eerst een gedeelte van de reis te paard of met rijtuig af in generaalscostuum; daarna ging hij op een klein havenbootje dat de Spee opvaart in admiraalsuniform, en na een uur varens op een notedop, waarop zich een vijftigtal menschen bevonden, verliet hij het weer.

Zoo verscheen hij onlangs ook in generaalsuniform op den aanlegsteiger der havenbootjes. Hij gelastte zijn gevolg een oogenblik op hem te wachten, ging, vergezeld van een lakei die zijn koffertje droeg, een naburig huis binnen, en kwam tien minuten later weer buiten, in de volle uitrusting van Duitsch admiraal. Vervolgens stapte hij op het bootje en ging met groote deftigheid op de officiersbank zitten. Ter plaatse van aankomst verdween de vorst opnieuw en vertoonde zich een oogenblik later in uniform van generaal.

— In eene kerk te Londen, werd onlangs door drie dieven ingebroken. De koster hoorde eenig gedruis en wekte den Priester, welke dadelijk eenige kleederen aantrok en zich naar de kerk begaf, waar hij de drie dieven bezig vond. Zij vielen den Priester dadelijk aan, doch deze, een forsch gebouwde jonge Ier, sloeg er twee neder en nam den derde gevangen. De twee anderen liepen weg en ook de derde wist eveneens te ontsnappen met achterlating van zijn vest in de handen van den Priester, doch werd door dezen weder achterhaald, ditmaal steviger gevat en aan de politie overgeleverd.

——

—Een Fransch journalist, toevallig getuige van de ontmoeting tusschen prins Bismarck en graaf Kalnoky te Friedrichsruhe, meldt daaromtrent het volgende:

„Ik had nauwelijks het station bereikt, toen de kanselier in een klein rijtuig met twee paarden kwam aanrijden. Twee groote zwarte Deensche honden liepen er naast. Prins Bismarck stapte er uit met een flinken en krachtigen sprong voor een man van 73 jaar. Hij ging naar den stationschef en schudde hem de hand groette even met den hoed de aanwezigen, en leunde toen tegen een der ijzeren pilaren der warande. Ik had toen gelegenheid hem goed op te nemen.

„De Bismarck, die nu voor mij stond, was zeer verschillend van den Bismarck, dien ik zes of zeven jaren geleden te Berlijn zag vóór dr. Schweninger hem in behandeling nam. Hij is tegenwoordig een magere en beenderige figuur, een verandering, die eenvoudig een gevolg is van het niet meer drinken bij het eten, wat prins Bismarck op aanraden van zijn staatsgeneesheer heeft nagelaten.

„De rijkskanselier zag er bijzonder goed uit, hij loopt vlug en veerkrachtig, zijn gelaat was frisch, bijna blozend, zonder twijfel het gevolg van de gezonde Noord en Oostzeewinden. Ook toonen zijn gelaatstrekken niet de hardheid, die zoo in 't oog loopend is op zijne portretten. Het kan zijn, dat dit kwam doordat hij in burgerkleeding was. Zijn zacht vilten hoed die er door het dragen blijkbaar niet beter op geworden is, zijn lange grijze overjas en zware stok gaven hem het voorkomen van een zeer eenvoudig landelijk heer, die aan het station een vriend kwam afhalen. Wanneer hij zijn uniform aan heeft, is hij een geheel ander man en geheel de norsche bevelhebber. Het landvolk heeft dit onderscheid bij herhaling opgemerkt.

„Het gezonde voorkomen van prins Bismarck spreekt waarheid. Allen die in zijne nabijheid leven, zeggen dat zijne gezondheid beter is dan eenige jaren geleden. Een bewijs daarvan is, dat hij het niet noodig heeft geoordeeld, zich dit jaar naar Kissingen te begeven."

— Te Berlijn tracht men eene zoogenaamde private kolonisatie-commissie te vormen; welke ten doel zou hebben langzamerhand de groote landgoederen van Lotharingen terug te koopen, welke zich nog in handen van Fransche onderdanen bevinden. De eigendommen zouden vervolgens onder zoo voordeelig mogelijke voorwaarden aan in het land wonende Duitschers afgestaan worden. Een groot landeigenaar, de heer Sombardt heeft, na ter plaatse den landbouw en de economische gesteldheid te hebben bestudeerd, tot de groote Duitsche grondeigenaren eene oproeping gericht, om hen uit te noodigen de voormalige Duitsche landen „met den ploeg te veroveren, in plaats van ze met bloed te drenken gelijk in 1870, en ze met Duitsch zweet vruchtbaar te maken."

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van zilveren en gouden VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Januari t/m 30 Juni 1886, onder N°. 1640 t/m 6057 W zal voortgezet worden op Donderdag 15 November a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao 8 November 1888.
De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Beendementoe na fiendisji di PREENDANAN koe tin plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, eesta eesnan fo di 1 Januari te 30 Juni 1886, bau di No. 1640 te 6057 W, lo sigui Djaweebs, dia 15 di November, i dianan koe ta sigui.

Ta pidi doonjonan di e preendanan aji bin paga nan intres afin di evita nan beerdemeentoe.

Corsouw, 8 November 1888.
President,
M. P. CURIEL.

DI BENDE.

Un cas den 2e Wijk, Otrobanda, coe tres hafdak i coe regenbak, toer den un coerá.

Un cas den *Cartagena Straat*, N°. 373, coe regenbak i coerá.

Un pida sabana den 2e District, dilanti di *Roiconaio* i *Aciento*. Su trankera ta toer na orde i tin riba dje: un cas di tabla, siete boericoe i algun cabritoe.

Un pida sabana, jamá *Buena Vista*, den 2e District, coe dos cas di jerba i un di tabla, un pos coe su dam, un garósji i un molina; su trankera na orde.

Pa mas informacion bini cerca
BEN VEERIS.

Curaçao, 19 October 1888.

UIT DE HAND TE KOOP

de navolgende EFFECTEN:

Ni. 221, 200 en 135, gelegen in de Kerkstraat, Willemstad;

Ni. 144, 147, 137 en 138, gelegen in de Jodestraat, Willemstad;

No. 236, gelegen in de Kuiperstraat, Willemstad;

Ni. 76, 76 *b* en 83, gelegen in de Breede Straat, Willemstad;

Ni. 155, 47 en 56, gelegen in de Breede Straat, Pietermaai;

Een stuk grond, gelegen in de Bakkerij-straat;

Een stuk grond No. 68, gelegen in de Dwarsstraat, Pietermaai;

De buitenplaats *Vriendenwijk* (a) *Buena Vista*;

Een RIJTUIG, zoo goed als nieuw, met HARNAS;

Een TELEFOON voor twee stations, met toebehooren, en twee ELECTRISCHE BELLEN, met *annonciator*.

Te bevragen bij
A. S. DE POOL.

ATTENTIE!

De ondergeteekende biedt de onderstaande materialen tegen veel verminderden prijs *a contant* te koop aan:

Eene groote partij ijzer, bestaande uit rond, vierkant, hoek, T, halfrond en plaatijzer van verschillende afmetingen, smee- en veerenstaal, rood koperen staven en platen voor alambieken en aloëketels, ijzer- en koperdraad, bankschroeven, smeltkroezen, mokers, heggen, pieken, vijlen, vellen blik, Douglaspompen, pompkranen, compositiebuizen voor regenbakken en putten, bascules, maten en gewichten, bancatin, 1 ijzeren bak met slijpsteen, ijzeren trêe en arm — benevens andere ijzerwaren — alsook twee nieuwe alambieken, elk inhoudende ± 120 gallons met cabezote en slang.

H. SCHEIDELAAR.

TE KOOP

BIJ

I. S. Scheidelaar,

Breedestraat-Overzijde, tegenover de " Panaderia Nacional."

—o—

Vaatjes loodwit in olie, droog loodwit, zinkwit, geeloker, Koningsrood, menie, Spaansch- Friesch- en chromaatgroen en andere verfwaren, draadnagels van alle afmetingen, tafelmessen, eetlepels en vorken, koperen en ijzeren gewichten, maten voor natte en drooge waren, Cooijmanslikeuren en elixir, goedkoope Holl. sigaren, zwarte thee, Holl. speelkaarten, verschillende soorten reukw. e.a. haarolie, Eau de Cologne, likeurstellen, speelgoed voor meisjes en jongens, Zweedsche lucifers, lampenglazen, pitten voor lampen en kooktoestellen, albums, eene groote sorteering gekleurde en witte kunstbloemen (flores artificiales), gekleurde linten, schoolschriften, schrijfpapier en enveloppen, zwarte en gekleurde bottines, zwarte cortebajos, gekleurde en witte abrigos, flanels, dameskousen, mannensokken, bogotana, Victoria Lawn, Crea de hilo, etc. en verschillende artikelen, geschikt voor cadeaux.

Curaçao, 14 September 1888.

¡DIOS BENDIGA EL TRABAJO HONRADO!

—o—

SASTRERÍA Y ZAPATERÍA
„LA UNIÓN",

SITA EN PUNDA, CALLE DEL COMERCIO, PISO ALTO DE LA CASA

A A. CORREA.

En este bien montado taller, establecido bajo la responsabilidad de la „UNION DE LOS COMPAÑEROS DE SAN JOSÉ" y dirigido con plena autorización por los hábiles maestros Señores L. M. RHODE y C. DOVAL, se encuentra siempre, por mayor y al detal, pero *al contado*, un variado y elegante surtido de materiales correspondientes al ramo de Sastreria y Zapatería, como también ropa y calzado hechos. Las recomendaciones de establecimiento son:

SUPERIORIDAD EN LOS MATERIALES.
ELEGANCIA EN EL CORTE,
PRONTITUD Y ESMERO EN EL TRABAJO,
BARATURA EN LOS PRECIOS.

COLEGIO "STO. TOMAS",

PARA ALUMNOS INTERNOS,
BAJO LA PROTECCIÓN DEL ILMO.
OBISPO VICARIO APOSTOLICO DE

CURAZAO,

En este Colegio situado en un punto verdaderamente higienico se reciben alumnos de todas partes para ser instruidos, con asiduidad y tratados con cuidado paternal.

Por mas informes diríjanse los interesados á la *Dirección del Colegio " Santo Tomás," San Fuego, Curazao, Antilla Holandesa.*

Imp. de la Librería de A. Bethencourt é Hijos, Curaçao.